

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ

Бр. 01-5862/1

26. 6. 2008 год.
11030 БЕОГРАД, Кнеза Вишеслава 1

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ**

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Београд, јун 2008. године

С а д р ж а ј

УВОД	3
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШУМАРСКОМ ФАКУЛТЕТУ	4
САМОВРЕДНОВАЊЕ ПРЕМА СТАНДРАДИМА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ	
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	8
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	10
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	12
Стандард 4: Квалитет студијског програма	14
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	17
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	19
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	22
Стандард 8: Квалитет студената	25
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	28
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	31
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	33
Стандард 12: Финансирање	35
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	37
Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета	40
УКУПНА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА НА ФАКУЛТЕТУ	
СА ПРЕДЛОГОМ БУДУЋИХ МЕРА	42
ПРИЛОЗИ	44

УВОД

Извештај о самовредновању квалитета студијских програма, установе и услова рада Шумарског факултета Универзитета у Београду, урађен је на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа.

Извештај је у складу са актима оснивача Факултета наведених у прилозима поднетим уз Захтев за акредитацију.

Извештај о самовредновању садржи:

1. Први део у коме је представљен Факултет, као и његов развој са досадашњим активностима на унапређивању и сталном побољшавању основне делатности и услова рада.
2. Други део садржи самовредновање рада Факултета на основу Стандарда за акредитацију. За сваки стандард су вредновани стање и процеси којима се осигурава квалитет установе, студијских програма и услова рада. Истовремено, дати су предлози за кориговање уочених недостатака. У Извештају је предочена спремност за сталним обезбеђивањем и унапређивањем квалитета образовања и научноистраживачког рада, које се заснива на усвојеној Стратегији развоја Шумарског факултета, општим актима Факултета, тимском раду, разматрању оцена студената о појединим важним питањима, позитивном искуству европских и светских образованих институција, као и пословању, заснованом на одговорном, раду, богатом знању и вишегодишњем искуству запослених наставника, сарадника и ненаставног особља.
3. У трећем делу налазе се прилози на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању. Поред правилника и докумената, који су неопходни за функционисање Факултета, самовредновање је извршено и на основу једног броја приложених докумената, за које сматрамо да су важни за рад Факултета, а не помињу се као неопходни.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШУМАРСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Шумарски факултет Универзитета у Београду је најстарија и највиша високошколска и научна институција у области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса у Србији. Студије у области шумарства су почеле 5. децембра 1920. године на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета у Београду, што значи да имају дугу и богату традицију. Дипломирани инжењери потекли са Шумарског факултета су остварили многе значајне успехе у наведеним областима у земљи, престижним иностраним компанијама, организацијама или раде на познатим универзитетима у свету. Шумарски факултет, у оквиру своје наставне делатности, обавља основне и дипломске академске студије, специјалистичке струковне и академске студије, као и докторске студије. У оквиру перманентног образовања факултет организује иновације знања, стручно усавршавање и обуку стручњака различитих специјалности.

Значајни датуми у дугој историји развоја Шумарског факултета су:

1919 Закон о изменама и допунама закона о Универзитету донет је 23. августа 1919. године чиме је озваничено оснивање Пољопривредног факултета са два одсека Пољопривредним и **Шумарским**, у саставу Универзитета у Београду (Закон о изменама и допунама закона о Универзитету, Службене новине краљевине Срба, Хрвата и Словенаца бр. 85/1919).

1920 Високошколска настава из области шумарства у Србији, почела је 5. децембра на Шумарском одсеку Пољопривредног факултета. Дан Шумарског факултета је 5. децембар и обележава се сваке године.

1930 Доношењем новог Закона о Универзитету Пољопривредни факултет мења назив у ПОЉОПРИВРЕДНО-ШУМАРСКИ.

1932 Пољопривредно-Шумарски факултет се усељава у нову зграду у Земуну.

1949 ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ постаје самосталан 5. фебруара, Уредбом Владе НР Србије бр. 39. (Службени Гласник НРС бр. 6/49) као први посебан Шумарски факултет (од укупно 5 тада Пољопривредно-шумарских факултета) у Југославији. Уписан је у судски регистар Окружног привредног суда у Београду решењем Фи 1363/88. Први декан самосталног Шумарског факултета био је проф. инж. Сретен Росић (1895 -1968).

1953 Одлуком Народног одбора Београда од 2. априла Шумарском факултету је одељена зграда у улици Кнеза Вишеслава 1, на Бановом Брду, у коју се усељава у јесен 1954.

1956 Донет је први Статут 12. септембра по којем Шумарски факултет има два одсека:

- Шумарски;
- Дрвно-индустријски.

1960 Факултет чини пет одсека:

- Одсек за шумарство;
- Одсек за механичку прераду дрвета;
- Одсек за хемијску прераду дрвета;
- Одсек за озелењавање насеља;
- Одсек за ерозију и мелиорације.

Извештај о самовредновању

1966 Факултет чине четири одсека:

- Одсек за шумарство;
- Одсек за дрвну индустрију;
- Одсек за хортикултуру;
- Одсек за ерозију и мелиорације.

2006 Факултет чине четири одсека:

- Одсек за шумарство;
- Одсек за прераду дрвета;
- Одсек за пејзажну архитектуру и хортикултуру;
- Одсек за еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса.

Факултет обавља наставну и научно-истраживачку делатност, угледно и огледно газдовање шумама, као повезане и међусобно условљене целине, кроз своје организационе јединице: катедре, кабинете, центар за наставно-научне објекте, институте, службе и друге организационе облике у оквиру Факултета. Сарађује са домаћим научним, стручним организацијама из области биотехничких као и факултетима из иностранства.

У глобалној шумарској политици извршене су значајне концепцијске промене, од искључиво економске оријентације, до истицања све важнијих еколошких, социјалних и културних функција шума и шумских подручја. Шумарски факултет својим системом студија прати промене биолошких, економских и друштвених процеса, као и технолошких достигнућа и њихову примену у одрживом развоју националних природних ресурса. Због тога су студије на Шумарском факултету комплексне, у којима се комбинују наука, пракса, политика, економика и култура.

Реформа наставног плана и програма Факултета, према Закону о високом образовању Републике Србије, започета је на основама прихватљивих промена иницираних Болоњским процесом. Иницијална реформа наставног плана и програма у том смислу извршена је 2003. године која се огледала у увођењу изборних блокова и тежњи за већом флукуацијом студената између различитих студијских програма. Од тада се перманентно ради на реформи која ће Факултету омогућити приступ акредитацији, што подразумева и самовредновање и унутрашњу и спољашњу контролу квалитета. Прелазак на „болоњски“ систем подразумева три степена студија. Степен студија представља целовит студијски програм после којег се добија одређена квалификација. Сваком степену студија, у овом контексту, припада одговарајући број ЕСПБ бодова. Шумарски факултет је прихватио структуру студија: **4+1+3**.

Од оснивања на Факултету је дипломирало 6997 студената, завршило специјалистичке студије 12, магистарску тезу одбранило 380 и докторску дисертацију одбранило 236 студената.

Факултет има довољан број наставника, сарадника и ненаставног особља за реализовање свих студијских програма који иду у акреирацију, научноистраживачког рада и других факултетских активности (70 наставника, 4 предавача, 40 асистената и 12 асистената приправника и 4 сарадника у настави).

Извештај о самовредновању

Од оснивања Шумарски факултет је био носилац или учесник у бројним истраживачким пројектима. Центар за наставно- научне објекте (ЦННО) обједињује, организује и руководи радом:

- Наставне базе «Гоч» (шуме, шумски расадник, пилана, комплекс објеката за пружање услуга исхране и смештаја студената и ученика);
- Наставне базе «Мајданпечка домена » (шуме, пилана, шумски расадник, објекти за пружање услуга исхране и смештаја студената и ученика);
- Центра за производњу украсних биљака.

Намена наставних база је остваривање програма и плана наставе из основних академских, дипломских академских, специјалистичких и докторских студија за потребе Факултета и других чланица Универзитета и обухвата:

- школску праксу, теренску наставу и производну праксу;
- практичан рад са студентима;
- научна истраживања из домена делатности Факултета;
- угледно и огледно газдовање шумама на начелима савремене шумарске науке;
- формирање центра за обуку у области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре, еколошког инжењеринга и заштите животне средине.

У оквиру наставних база, Факултет организује и обезбеђује поред наставе, научно-истраживачког и другог рада, пружање услуга у исхрани и смештају студената и ученика за време извођења наставе.

Библиотека Шумарског факултета представља посебну јединицу која служи потребама наставе и научно-истраживачког рада. Фонд библиотеке чини преко 60.000 библиотечких јединица, са преко 15.000 наслова књига и око 1.000 наслова часописа. Информације о библиотеци могу се наћи и на интернет презентацији, на адреси www.sfb.bg.ac.yu и линк «Библиотека»

Први уџбеници за потребе студија шумарства су одштампани 1927 године. До сада је објављено преко 700 наслова уџбеника, скрипти, практикума, приручника и монографија. Од 1950. године Факултет издаје *Гласник шумарског факултета*, који излази два пута годишње. Часопис објављује научне радове из области, шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса, и часопис *Прерада дрвета* од 2003. који објављује научне и стручне радове из области шумарства и прераде дрвета.

Од 1970. године, са периодичним прекидима, излази и лист студената Факултета *Бреза*.

На Шумарском факултету је основан Студентски парламент у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета. Студентски парламент је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Студенти, на овај начин, имају своје представнике у свим органима факултета који доносе битне одлуке за живот и начин студирања студената на Факултету. Студентски парламент чини 21 члан студената са свих студијских програма и година. Члан Студентског парламента је и студент продекан који има највећу улогу у комуникацији између студената и управе факултета. Организације студената на Шумарском факултету су: Академски клуб младих истраживача, Планинарско

Извештај о самовредновању

друштво *Оморика*, Ловачка секција, Спортска секција, Новинарска секција *Бреза*, Фото клуб, Савез студената, Студентска унија и др. Студенти Шумарског факултета су активни учесници и имају формирана удружења или секције међународних удружења студената шумарства, као што су: Форум студената Светске организације за конзервацију земљишта и вода –WASWC, IFSA – Европско удружење студената шумарства и ELASA – Европско удружење студената пејзажне архитектуре.

Факултет сарађује са институцијама и организацијама у земљи из области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса (надлежна министарства, ЈП „Србијашуме“, ЈП „Војводинашуме“, компаније у области прераде дрвета, комунална предузећа, ЈП „Србијаводе“ и др.).

Представници Факултета су активни у институцијама, удружењима, стручним и научним тимовима значајним за организацију система и напредовање струке и науке (Удружење инжењера и техничара Србије; Удружење шумарских инжењера и техничара, Удружење пејзажних архитеката Србије, Удружење за пејзажну хортикултуру, Друштво бујичара Србије, стручне комисије у Министарству науке и Министарству за пољопривреду, шумарство и водопривреду).

Међународна сарадња се остварује кроз заједничке студије, учешће професора са других Факултета у изради и одбрани докторских дисертација, кроз заједничке пројекте (TEMPUS, WOCAT, FOPER, Програм за развој сектора шумарства Србије и др.) и учешћем експерата са Факултета у међународним организацијама и стручним телима (FAO, IUFRO, UNESCO, Комитет за дрво и и др.).

Министарство науке Републике Србије је 19.02.2007. године, акредитовало Шумарски факултет за научноистраживачку делатност.

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Шумарски факултет је показао спремност за унапређење система студија спровођењем реформи основних и дипломских студија 2003. године, делимично према принципима Болоњске декларације. Ова реформа је била увод у реформу студијских програма према Закону о високом образовању 2005. године. У складу са спремношћу Факултета за реформисањем наставног процеса, спроведена су и два ТЕМПУС пројекта за основне и мастер студије. Факултет је трајно опредељење за унапређење квалитета својих програма исказао и доношењем [Стратегије развоја](#) која обухвата мисију и визију развоја Факултета.

Шумарски факултет је усвојио [Стратегију обезбеђења квалитета](#), која је прихваћена као једна од основа за развој Факултета у наредном периоду. **Стратегија обезбеђења квалитета** је документ који је усвојио Савет Факултета на седници одржаној 26.03.2008. године.

Прихватавши Стратегију обезбеђења квалитета, носиоци обезбеђења квалитета (органи управљања и декан, стручна тела и други видови организовања рада на Факултету, студенти и ненаставно особље), прихватили су, између осталог, мисију, циљеве и мере за обезбеђење квалитета које су у Стратегији дефинисане.

Мере за обезбеђење квалитета су утврђене за одређене области обезбеђења квалитета (студијске програме, реализовање наставе, наставно особље, истраживања и веза између образовне и научноистраживачке делатности, уџбеници и литература, библиотека, информациони ресурси, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања, обавезно самовредновање, вредновање од стране студената и спољашњу проверу квалитета). Унутар мера за обезбеђење квалитета дефинисани су и субјекти обезбеђења квалитета.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- недовољно ангажовање и укљученост свих субјеката у процесу спровођења мера за обезбеђење и унапређење квалитета;
- отпор одређеног броја наставника према променама;
- недовољан утицај резултата евалуације на унапређење квалитета;
- недовољна повезаност међу субјектима;
- незаинтересованост за промене, и

Предности:

- обезбеђења квалитета;
- процес реформе наставе иницира промену свести код једног броја наставника о потреби дефинисања јединственог система квалитета за целокупни систем образовања на Шумарском факултету;

Извештај о самовредновању

- промена начина размишљања проистекла током имплементације нових студијских програма;
- изражена потреба за широким учешћем у процесима обезбеђења квалитета;
- изражена је потреба за широким учешћем у процесима обезбеђења квалитета;
- омогућен је развој посебних програма;
- већа потреба за повезивањем са привредом.

Факултет ће периодично преиспитивати и кориговати и допуњавати Стратегију обезбеђења и унапређења квалитета. Самовредновање, по одређеним критеријумима везаним за студијске програме и научно-истраживачки рад врши се годишње, а самовредновање према свим стандардима и поступцима, вршиће се најмање на сваке три године.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета :

- Основна надлежност за спровођење система квалитета лежи првенствено на Управи Факултета и Комисији за обезбеђење квалитета, али и на обавези и утврђеним мерама за укључивање свих субјеката како интерних тако и екстерних (Универзитет, надлежна министарства, струковне организације).
 - настава као основна делатност је најинтензивније подложна контроли квалитета и због тога у наредном периоду треба појачати мере за обезбеђење квалитета;
 - једна од мера обезбеђења квалитета Факултета је стално промовисање организационе културе подизања квалитета и усавршавање запослених који учествују у свим делатностима Факултета.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Законом о високом образовању и Статутом Шумарског факултета утврђене су надлежности појединих субјеката у систему обезбеђења квалитета. У складу са одредбама тих аката, као и нормативима и стандардима за акредитацију високошколских установа, Наставно-научно веће Шумарског факултета је, на седници одржаној 07.06.2007 године, а у складу са чл. 154 Статута Факултета, донело Одлуку о именовању Комисије за обезбеђење квалитета из редова, наставника, сарадника, ваннаставног особља и студената, задужену за конкретну организацију система обезбеђења квалитета. У прилогу се дају [Записници Комисије за обезбеђење квалитета.](#)

Комисија за обезбеђење квалитета је предложила [Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма Шумарског факултета](#) и [Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада Шумарског факултета](#) који су усвојени на седници Наставно-научног већа Факултета 27.03.2008. године. Ови правилници садрже стандарде и упутства које је предложила Комисија за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању. Стандарди садрже ниво квалитета који Факултет гарантује својим радом. Утврђени су посебно за сваку од области у којима се Шумарски факултет обавезао да обезбеди квалитет: студијски програми, научно истраживачки и стручног рад, наставника и сарадника, студената, уџбеника, и друге литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања Факултетом, обезбеђење простора и опреме, као и обезбеђење финансирања.

Поступке обезбеђења квалитета, у свакој области које прописују утврђени стандарди, Факултет је регулисао посебним општим актима за сваку појединачну област. Факултет је донео стандарде квалитета и проверава њихово испуњавање, проверавајући тако и ниво властитог квалитета.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада у циљу њиховог сталног праћења и побољшања. Посебну улогу у поступку обезбеђења постигнутог квалитета имају перманентне анализе образовног процеса и научноистраживачког рада, побољшавања степена пролазности на испитима и бољег организовања наставе. У том смислу прате се реализација студијских програма по предметима, могућности њиховог усавршавања, као и пролазност студената, као један од индикатора квалитета рада. Самовредновање се спроводи у интервалима од највише три године.

Комисија за обезбеђење квалитета формулисала је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета студијских програма, наставе и услова рада у складу са стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. Извештаји о оцени квалитета студијских програма која су саставиле радна тела Комисије разматрани су и усвајени на седници Комисије за обезбеђење квалитета. Извештај о самовредновању који је формулисала Комисија за обезбеђење квалитета разматран је и усвојен на седници ННВ 26.06.2008. године. У поступку самовредновања разматране се оцене студената које се односе на рад наставника, сарадника и ненаставног особља и служби са којима

су у непосредној комуникацији.

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета су доступни наставницима, студентима и јавности.

Шумарски факултет је, у мерама за обезбеђење квалитета, предвидео да Комисија за квалитет контролише квалитет и степен успешности у остваривању постављених циљева и задатака, те да

- једном годишње у том смислу подноси извештај Наставно-научном већу Факултета,
- обавезно самовредновање установе, студијских програма и услове рада, према прописаним стандардима, врши на сваке три године. У том процесу ће се преиспитивати делатност у свим сегментима рада Факултета, унапређивати процеси рада и унапређивати стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Мере обезбеђења квалитета, реализоване на начин који прописује правилник о самовредновању су нове у нашој пракси. Сматрамо да ће допринети побољшању укупног функционисања Факултета.

У примени стандарда и поступака за обезбеђење квалитета уочени су следеће:

Недостаци:

- непоштовање процедура исказаних кроз правилник за обезбеђење и унапређење система квалитета и континуитет у спровођењу истих, недовољна самокритичност,
- проблеми у организацији и финансирању,
- ограничен број наставника активно укључен у процес реформе, и

Предности:

- унапређење сарадње међу субјектима,
- високи стандарди у области организације наставе,
- усклађивање односа броја студената и броја наставника,
- процедура студентске евалуације,
- стимулација унапређења квалитета наставе,
- међународна акредитација,
- увођење интерне и екстерне ревизије.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета :

- Усаглашавање броја студената са реалним капацитетима студијских програма и Факултета.
- Дефинисање и стандардизација процеса и система за управљање квалитетом на нивоу Факултета и њихово промовисање и повезивање међу свим субјектима како интерно, тако и екстерно (годишњи извештаји).
- Утврђивање јасних протокола за обезбеђење и унапређење система квалитета и обезбеђење партиципације свих субјекта у систему спровођењем периодичног система евалуације и самовредновања
- Утврђивање критеријума за покретање корективних акција у систему обезбеђења и унапређења квалитета, кроз перманентно усавршавање кадрова и процеса (наставних и ваннаставних).

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Статутом Шумарског факултета, као и нормативима и стандардима за акредитацију високошколских установа, утврђени су послови и задаци наставника, сарадника, студената, управе Факултета, стручних органа, катедри и Комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Процес акредитације Факултета иницирао је значајније учешће наставника, сарадника и ненаствног особља у припреми материјала који су основа за обезбеђење квалитета. Шумарски факултет је доношењем Правилника о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада, Правилника о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студента и Правилника о обезбеђењу квалитета студијских програма детаљније прописао појединачне субјекте у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и културе обезбеђења квалитета: наставници и сарадници, студенти, Наставно-научно веће, катедре, Комисија за обезбеђење квалитета. као и њихове надлежности.

Правилником о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената, који је донесен на седници Наставно-научног већа Факултета, утврђени су, пре свега, захтеви квалитета наставе, контрола квалитета наставе, као и праћење ефикасности и квалитета студирања. Контрола квалитета наставе обухвата контролу квалитета предавања, практичне наставе, вежби, других облика наставе, теренске праксе, и има за циљ праћење пролазности и показатеља успешности у свим фазама студија.

Факултет је, у складу са Статутом, формирао **Комисију за обезбеђење квалитета** из редова, наставника, сарадника, ваннаставног особља као и студената, задужену за конкретну организацију система обезбеђења квалитета. Комисија је, на основу задатака које има, припремила предлоге стратегије, стандарда, процедура, метода провере квалитета, унапређења организације обезбеђења квалитета, као и мера за изградњу културе квалитета. Комисија прати остваривање стратегије, стандарда и процедура обезбеђења квалитета, анализирала послове и материјале који су у том смислу урађени, оне које је требало кориговати и оне, које је потребно урадити.ко. Комисија је Управи Факултата предлагала одговарајуће мере како би се послови који су јој поверени, у одређеном року и квалитетно обављали.

Факултет је обезбедио учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. За разлику од претходног периода, када ова улога није била довољно афирмисана, у последње три године, преко Комисија за праћење квалитета наставног процеса студијских програма које су касније постале радна тела Комисије за обезбеђење квалитета Факултета, као и активности Студентског парламента, учешће студената у органима и телима Факултета, постало је значајан чинилац система обезбеђења квалитета Факултета и студијских програма. Оцена студијских програма, наставе и услова рада, као и оцена наставника и испита од стране студенти врши се помоћу Анкета које је усвојила Комисија за обезбеђење квалитета.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- Недостатак система контроле квалитета по областима и за Факултет у целини
- Проблеми у реализацији надлежности служби (недовољна посећеност и активност; кашњење и одлагање седница због недостатка кворума)

-

Предности:

- Увођење мера за побољшање ефикасности функционисања ННВ.
- Посвећивање већег значаја резултатима студентске евалуације
- Статутом предвиђене ингеренције свих субјеката у организацији и функционисању система обезбеђења квалитета

-

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Правилник о обезбеђењу квалитета дефинише процедуре система управљања квалитетом на нивоу целокупног факултета, као и унапређење међусобних односа појединих организационих делова и целине и треба га доследно примењивати.
- Обезбеђење спровођења Стратегије, у складу са Правилником, обезбедити кроз прецизно дефинисане акционе планове на годишњем нивоу за поједине организационе целине. Потребно је остварити усаглашавање акционих планова на нивоу Факултета по свим областима обезбеђења квалитета, а у складу са финансијским могућностима и тржишним захтевима.
- Обезбеђење спровођења Стратегије кроз континуитет управљања системом квалитета целокупне институције.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Шумарски факултет тренутно реализује једанаест студијских програма од чега су: четири основне академске студије, четири дипломске академске студије и три докторске студије. Да би квалитет студијских програма одговарао стандардима за акредитацију, приступили смо променама постојећих студијских програма. У тежњи за рационализацијом постијећих студијских програма, потребама привреде, на основу сопствених капацитета, као и стандарда и критеријума за акредитацију високошколских установа формулисали смо **седам** студијских програма са којима приступамо процесу акредитације. Од усаглашених студијских програма четири су основне академске студије, један дипломске академске студије (са модулима), један специјалистичке академске студије и један докторске студије.

Све предвиђене мере за обезбеђење квалитета наставног процеса примењују се на сва три нивоа студија и свих шест студијских програма које Факултет реализује:

- основне академске студије шумарства;
- основне академске студије прераде дрвета;
- основне академске студије пејзажне архитектуре и хортикултуре;
- основне академске студије еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса;
- дипломске академске студије шумарства
- специјалистичке академске студије из трговине дрветом и производима од дрвета и
- докторске студије.

Шумарски факултет је прихватио структуру студија: 4+1+3. Сваки студијски програм формиран је уз поштовање критеријума укупног радног оптерећења студента мереног ЕСПБ (Основне академске 240 ЕСПБ, дипломске 60 ЕСПБ, специјалистичке 60 ЕСПБ и докторске студије 180 ЕСПБ). Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године. На академским студијама наведени збир се остварује преко ангажовање студената на активној настави (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталних радова, колоквијума, испита, израде завршних радова, и преко других видова ангажовања. Основне академске студије су организоване са предметима и захтеваним бројем изборних предмета, док су дипломске академске студије организоване са модулима. Укупан број ЕСПБ бодова је равномерно распоређен, тако да се у сваком семестру може остварити 30 ЕСПБ бодова.

Факултет је поставио циљеве сваког студијског програма. Редовно и систематски ће проверавати и, по потреби, редефинисати: **циљеве** сваког студијског програма и њихову усклађеност са **мисијом** и **визијом** Шумарског факултета.

На основу анализе студијских програма који су до сада реализовани и критеријума, које је било потребно задовољити, коригована је структура и садржај студијских

програма у погледу односа заступљености група предмета, имајући у виду заступљеност препоручених процената ЕСПБ (на основним академским студијама: академских општеобразовних, теоријско методолошких, научних и стручно-апликативних. Стандарди за формирање дипломских и докторских студија су у потпуности поштовани и погледу обезбеђења активне наставе, студијског истраживачког рада, израде дипломског рад и докторске тезе, као и других неопходних активности..

Приликом увођења примене ЕСПБ бодова Факултет је, у потпуности, уважио и применио досадашња искуства и сазнања о начину побољшању резултата постигнутим на испиту, као и увођењем других, адекватних, показатеља оптерећења студената. Спроведеним анкетама за контролу квалитета наставног процеса, наставника, сарадника и испита дошло се до мишљења студената о оптерећењу у савладавању програмских садржаја које је било један од основа за израде нових студијских програма. На основу свих показатеља дефинисан је број ЕСПБ бодова за сваки наставни предмет. Факултет омогућава пренос остварених ЕСПБ бодова са других факултета. На основу наставних планова и програма конкретних студијских програма на другим факултетима признаваће се ЕСПБ бодови за конкретан предмет еквивалентно броју бодова који је предвиђен за студијске програме на Шумарском факултету.

Курикулум студијског програма, као и начин оцењивања путем стицања поена, подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, на примену стечених знања, умећа и вештина у пракси.

Факултет има Статутом и правилницима дефинисане поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија како од стране стручних тела унутар установе, тако и изван ње. Факултет је донео:

[Правилник о студијама и студирању;](#)

[Правилник о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената;](#)

[Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма;](#)

[Правилник о завршном раду; Правилник о дипломском раду;](#)

[Правилник о докторским студијама; Правилник о раду студенског парламента](#)

[Правилник о упису студената на студије првог степена;](#)

[Правилник о прелазном режиму другог степена студија;](#)

[Правилник о теренској настави и стручној пракси.](#)

Факултет **прибавља повратне информације** из предузећа из области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хиртикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса у којима се кадрови школовани на нашем Факултету запошљавају – [Спољашња анкета](#).. Пошто у овим областима постоји много приватних предузећа, њихов списак се редовно коригује због релевантности добијених података.

Комуникацијама са факултетима из окружења (Македонија, Бугарска, Словенија, Босна и Херцеговина, Хрватска), као и увидом у садржаје студијских програма других страних високошколских установа (Немачка, Аустрија, Грчка, Италија, Финска и др.), вршиле су се упоредне анализе и осавремењавање садржаја курикулума. При томе Факултет задржава своју аутентичност и залаже се да своја искуства пренесе другима. У прилозима стандарда 6 за акредитацију студијских

програма наведени су акредитовани страни студијски програми са којима су усаглашени програми Факултета.

Услови и поступци који су неопходни за стицање одређеног академског звања и добијање дипломе одређеног степена у школовању су јасно дефинисани и доступни на увид јавности и у електронској форми. Усклађени су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. У подацима, приложеним уз стандарде 4 за акредитацију установе, студијских програма првог и другог нивоа високог образовања и докторских студија, детаљно су описане компетенције, односно исходи и стручност после завршених студија. После сваког завршеног нивоа студија наведене су могућности запошљавања у области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хиртикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса, као и даљег школовања и усавршавања.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- Концентрација области наставе на основним студијама, недовољна разрађеност програма на дипломским студијама и недорађеност програма докторских студија,
- Недостатак воље и стимулације код наставника за континуално унапређење и развој студијских програма,
- Недовољна усклађеност појединих садржаја,
- Недостатак иницијативе код појединих наставника за унапређењем садржаја.

Предности:

- Систематско и континуирано усавршавање курикулума,
- Структура студијских програма је јасна и прегледна а садржаји јасно дефинисани,
- Унапређење садржаја студијских програма и актуелизација тематских области
- Систем контроле капацитета у реализацији путем евалуације наставног процеса,
- Праћење квалитета студијског програма путем студенске евалуације.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Процес преиспитивања студијских програма након једног циклуса имплементације, са детаљном анализом постигнутих исхода и компетенција.
- Реализацију овог процеса треба, поред Комисије за обезбеђење квалитета, да носи и Комисија за наставу,
- Дефинисане исходе треба поредити са компетентношћу кроз повратне информације из праксе,
- Увести механизам континуиране сарадње са струковним организацијама,
- Треба предвидети увођење базе података о студијским програмима, са одговарајућим протоколима за приступ и ажурирање.
- Треба поспешити процесе међународног признавања диплома Факултета, како би сваки циклус спољње провере студијских програма довео до њиховог унапређења.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Настава на Шумарском факултету, у оквиру студијских програма, реализује се кроз интерактивну наставу уз примену савремених мултимедијалних презентација, уз перманентно подстицање студената на размишљање и креативност, самосталан рад и примену стечених знања.

Посебна пажња посвећена је праћењу рада наставника и сарадника и њиховог професионалног и етичког односа према настави, испитима и студентима. Највећи број наставника и сарадника на Факултету током извођења предавања и вежби понаша се професионално и, ускладу са Етичким кодексом и имају коректан однос према студентима без икаквог вида дискриминације студената по било коме основу. Међутим, и даље постоје примери да поједини наставници и сарадници још увек нису, у потпуности, прилагођени савременим захтевима студија, а посебно у делу сопствене одговорности у подстицању студената на рад, поштовању стандарда у обезбеђењу уџбеничке литературе, редовних консултација, истицања листе испитних питања, дефинисања и доследне примене критеријума за оцењивање и, у крајњем, пролазности студената на испиту.

План и распоред реализовања наставе су усклађени са потребама и могућностима студената, познати су и доступни (огласне табле, студетска организација, сајт Факултета) пре почетка реализације наставе у одговарајућем семестру и спроводе се, у највећој могућој мери, у складу са предвиђеним.

План реализације наставе на сваком појединачном предмету дат је у Књизи предмета сваког студијског програма, која је доступна студентима на сајту Факултета.

Факултет, у циљу обезбеђења квалитетног наставног процеса, систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања.

Поред систематског праћења плана наставе, Факултет систематски прати и оцењује квалитет наставе на појединачним предметима и предузима корективне мере за њено унапређење. Уколико се уочи непридржавање плана рада на предмету од стране наставника и сарадника или неадекватан квалитет предавања и вежби, Факултет упозорава наставнике на потребу побољшања, и обезбеђују им потребно усавршавање.

Све предвиђене мере за обезбеђење квалитета наставног процеса примењују се на сва три нивоа студија и свих седам студијских програма које Факултет реализује:

- основне академске студије шумарства;
- основне академске студије прераде дрвета;
- основне академске студије пејзажне архитектуре и хортикултуре;
- основне академске студије еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса;
- дипломске академске студије шумарства
- специјалистичке академске студије из трговине дрветом и производима од дрвета и
- докторске студије.

Ефикасност студирања на свим студијским програмима Факултета се перманентно прати и анализира. У том циљу су развијене и одговарајући поступци којима се долази до релевантних показатеља о ефикасности студирања. Ове процедуре и методологија је подробно разрађена у [Правилнику о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената](#).

Као основни показатељи ефикасности и квалитета студирања континуирано, у току школске године, се прате:

- проценат пролазности на појединим предметима у свим испитним роковима,
- дужина студирања са просечном оценом,
- просечне оцене по испитним роковима,
- просечне оцене по годинама студија,
- проценат положених испита по испитним роковима,
- проценат положених испита по годинама студија и кумулативни проценат положених испита по испитним роковима.

Закључци и запажања која проистичу из резултата овог праћења служе за формирање опште оцене о квалитету и ефикасности студирања и евентуално за предузимање одговарајућих мера за побољшање квалитета наставног процеса, који су описани у Правилницима о режиму, организацији и обезбеђењу квалитета студија.

Факултет и Студентски парламент су обезбедили студентима учешће у оцењивању наставника и сарадника. Они на тај начин учествују у осигурању квалитета студијских програма.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- Недостатак ажурности информисања студентске службе од стране наставника
- Недовољна иницијатива студената услед недостатка претходно стечених компетенција. Застарелост метода и неспремност дела наставника за иновације; непостојање разрађеног метода којим се реализују студентске иницијативе.
- Слаб утицај евалуације на унапређење. Недовољан ангажман у синхронизацији међу одсецима.

Предности:

- Наставници и сарадници у процесу избора на одређено време периодично доказују своју професионалност
- Адекватно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника
- Унапређење распореда. Укључивање студената у креирању распореда. Равномерније активирање просторних капацитета

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Распоред часова прилагодити студентским потребама, у смислу дневног оптерећења, континуалних блокова наставе и слободног времена за рад код куће.
- Формулар за студентску евалуацију прилагодити специфичностима наставе,
- Основне резултате анкета објавити на сајту, а посебне дискутовати у оквиру Већа година.

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Научноистраживачки и стручни рад у оквиру делатности Факултета је обавеза запослених на Факултету и представља основу за одвијање и унапређење наставног процеса, са којим чини нераздвојиву целину и основну делатност Факултета. Сви наставници и сарадници на Факултету имају право и обавезу да научноистраживачку и стручну делатност обављају преко Факултета. Научноистраживачки и стручни рад на Факултету се обавља у складу са краткорочним (годишњим) и дугорочним (петогодишњим) програмима научноистраживачког рада. Факултет је на седници Наставно-научног већа 05.06.2008. усвојио *Програм научноистраживачког рада за период 2007-2010. година*. Овим програмом су пре свега утврђени циљеви који се желе постићи у научној области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса, а који су усклађени са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања и развоја науке.

Дугорочна платформа научно-истраживачког рада Шумарског факултета делимично се базира на ЕУ платформи истраживачких пројеката у области шумарства за период до 2030. Други основ представљала је Стратегија развоја шумарства Републике Србије (2006) Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Национални шумарски акциони програм (2008). У области прераде дрвета платформу научно-истраживачког рада чини Национална стратегија привредног развоја Србије за период 2006-2012., као и Стратегија комитета за дрво (UNECE). У области пејзажне архитектуре платформу научног рада чини Европска конвенција о пределу (потписана од стране Србије, септембра 2007), тј. остваривање циљева Конвенције која укључује природна, сеоска, градска и приградска подручја. Други основ представља Thematic Strategy on the Urban Environment, European Commission, 2004. Значај истраживања у области заштите земљишта од ерозије ће се, такође, у најскоријој будућности још више повећавати, што је у складу са очекиваним трендовима који се предвиђају према глобалним климатским променама и у складу су са Националним акционим програмом у области животне средине (НЕАП) из 2006. године, Националним шумарским акционим програмом (НШАП) из 2008. године, Стратегијом заштите земљишта (Strategy for Soil Protection EU) коју је усвојио Европски парламент 2006. године.

Факултет перманентно врши подстицање научноистраживачких и стручних активности наставника, сарадника, студената Факултета. Факултет има [Правилник о научноистраживачком раду](#), којим регулише права и обавезе запослених у делу научноистраживачког и стручног рада. Факултет перманентно припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге врсте пројеката. Факултет има механизам за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета истраживачког рада наставника и сарадника.

Факултет је своје активности усмерио на повећању научног потенцијала кадрова, посебно научног подмлатка. То остварује формирањем нових и коришћењем постојећих интернационалних мрежа за размену истраживача, као и билатералних програма. Тренутно наставници, сарадници и студенти Шумарског факултета учествују у: CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies), ERASMUS MUNDUS (European Community Action Scheme for the Mobility of University Students) i TEMPUS (Trans-European Mobility Scheme for University Studies), међууниверзитетској сарадњи (Норвешка, Финска) и билатералним програмима (Словенија).

Факултет свој научни и стручни развој реализује кроз партнерски однос са другим научним институцијама, владиним сектором, ресорним министарствима, међународним партнерима.

Шумарски факултет је организовао значајан број научних скупова, посебно последњих десет година, из свих научних области, са учешћем многих експерата из иностранства. То доказује зборници радова који су доступни наставницима, сарадницима и студентима у библиотеци факултета. Осим тога, Факултет учествује у више међународних пројеката који су финансирани од стране Европске уније или Влада страних земаља (FOPER, RIMADIMA и др.)

Факултет има сталну делатност на проширењу и доградњи научноистраживачког простора и опремању научноистраживачких лабораторија ради примене нових научних достигнућа и савремених технологија,

Издавачка делатност Факултета одвија се у складу са [Правилником о издавачкој делатности](#). Факултет чини велике напоре да студентима обезбеди квалитетне материјале за учење у виду уџбеника, скрипти, практикума, радних свески и слично. Факултет подстиче наставнике да пишу уџбенике, припремају остале материјале и објављују као факултетска издања, о чему се стара Комисија за издавачку делатност. Факултет је издавач научно-стручног часописа »Гласник Шумарског факултета«.

Факултет се стара о унапређењу рада Библиотеке и перманентном набављању научне и стручне литературе, књига, часописа, зборника. У библиотеци је доступан велики број библиотечких јединица којим се покривају студијски програми основних, дипломских, докторских и струковних студија Факултета. Рад Библиотеке регулисан је [Правилником о раду библиотеке](#). Већи број издања наставне и друге литературе је доступан у продаји у скриптарници Факултета.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- Низак ниво материјалних средстава за научно-истраживачки рад,
- Укључивање резултата истраживања у наставни процес неусаглашено са потребама студија и често представља промоцију наставничких компетенција,
- Не постоји системска веза у циљу усаглашавања образовног и научног рада,
- Недостатак усаглашавања садржаја истраживања са стратешким опредељенима на нивоу Факултета, државе и окружења.

Предности:

- Изборни период наставника и сарадника диктира стално праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачког рада.
- Увођење посебних мера у смислу периодичних обавеза праћења квалитета истраживачког рада наставника и сарадника.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Увођење мера за усаглашавање образовног, истраживачког и стручног рада.
- Успостављање везе између наставног и научно-истраживачког (пример: докторске студије).
- Даље повезивање са другим институцијама и универзитетима како би се успоставиле тематске мреже за научну и стручну сарадњу
- Увођење праћење квалитета и периодичног оцењивања
- Планирање издавачке делатности.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се поступком и условима за избор наставника и сарадника и регулисан је [Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Шумарског факултета](#) које је усаглашен са Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду од 17.05.2006. године и Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду од 20.02.2008. Поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности и објављује се на сајту Факултета.

Најважнији параметри при избору у звања наставника и сарадника су: 1. резултати научноистраживачког рада, 2. резултати педагошког рада, 3. ангажовање у унапређењу наставе и развоју других делатности високошколске установе, 4. резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка и 5. учешће у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и високошколске установе.

Научна компетентност наставника и сарадника вреднује се према критеријумима и индикаторима Министарства науке као и критеријумима установљеним од стране Универзитета у Београду.

Оцена резултата педагошког рада наставника и сарадника даје се на основу резултата које су показали у раду са студентима: уредност у држању наставе и консултација, коректност у раду са студентима, припремљеност за наставу, разумљивост, јасноћа и доступност излагања изабране грађе, прилагођавање сложености и обима излагања, упућивање студената на самостални рад, вођење студената у изради семинарских радова и других обавеза предвиђених наставним планом и програмом подстицање критичког мишљења, поштовање различитих мишљења, спремност наставника да усавршава своје педагошке вештине.

Факултет и Студентски парламент су обезбедили студентима учешће у оцењивању наставника и сарадника континуирано у последње две године. Они на тај начин учествују у осигурању квалитета студијских програма. Изведене су три евалуације наставника и сарадника, које су указале на одређене проблеме. Евалуације су помогле наставницима да самокритички сагледају одређене показатеље свог педагошког рада и да их коригују.

Оцена о ангажовању наставника и сарадника у унапређивању наставног процеса сагледава се кроз: учествовање у извођењу наставе, осавремењавање и унапређење наставе, припрема континуиране провере знања у току курса, увођење новог курса, увођење нових тематских садржаја у постојећи курс, осавремењивање и унапређење теоријске наставе (примена савремених презентација.....), увођење интерактивне наставе, организовање провере током семестра кроз тестове и семинарске радове, обезбеђивање литературе за учење, савремене уџбеничке литературе за свој предмет, ауторизоване стручне литературе усклађене са програмом предмета чију

наставу изводи, скрипта, практикум, материјали за обавезно читање – поглавља из књига, приређени актуелни савремени и научни радови релевантни за предмет, наставни садржаји у електронској форми на CD и /или на интернету; руковођење и учешће у изради завршног рада на основним студијама, и сл.

Оцена резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка сагледава се кроз руковођење и учешће у изради завршних радова на основним, дипломским и докторским студијама, припремљеност наставника за менторски рад, редовност испуњавања менторских обавеза, ангажовање научно-наставног подмлатка у научним пројектима и пружање помоћи за даљи научни развој кандидата и сл.

Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и високошколске установе огледа се у организацији научних и стручних скупова, чланство у редакцији научних и стручних часописа, рецензије монографија, књига, уџбеника, радова за часопис, учешће у организацији промотивних акција, промотивних предавања. огледа се у учешћу у стручним органима струковних савеза, признања за рад у струковним организацијама, итд.

Факултет систематски прати и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Научноистраживачки и стручни рад на Факултету се обавља у складу са краткорочним (годишњим) и дугорочним (петогодишњим) програмима научноистраживачког и стручног рада. Факултет има усвојен *Програм научноистраживачког рада за период 2007-2010. година* и [Правилник о научноистраживачком и стручном раду](#). Факултет, у складу са својим могућностима, обезбеђује наставницима и сарадницима едукацију и усавршавање путем учешћа на научним и стручним скуповима, кроз различите врсте усавршавања, студијске боравке, гостовањем предавача по позиву, доступношћу научне и стручне литературе.

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Недостаци:

- Факултет не спроводи довољно дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка.
- Недовољно је изражена критичност према резултатима рада у поступку избора .
- Не постоји програм едукације наставника и усавршавања педагошких способности ни оцењивање њиховог квалитета као критеријума за избор
- Општи низак животни стандард утиче на квалитет наставника и сарадника у складу са специфичностима дисциплине (путовања, литература , усавршавање, опрема ,...)
- Недовољно дефинисани специфични критеријуми за избор у области шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и хортикултуре и еколошког инжењеринга у заштити земљишних и водних ресурса.
- Одсуство свести о потреби систематског праћења и подстицања педагошких, истраживачких и стручних активности
- Недовољно уважавање резултата студентске евалуације, и

Предности:

- Извештај о избору наставника и сарадника иде на увид јавности.

Извештај о самовредновању

- Процедура избора се поштује
- Адекватно вредновање научне и наставне компетентности наставника и сарадника.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Уређивање услова за избор наставника и сарадника у складу са специфичностима дисциплине.
- Увођење периодичног извештаја о референцама за све наставнике и сараднике.
- Организовање и стимулисање перманентног усавршавања наставника и сарадника (курсеви, семинари, студије, путовања) у смислу стручних и наставничких компетенција .
- Усавршавање и учешће на научним и стручним скуповима, кроз различите врсте усавршавања, студијске боравке, гостовањем предавача по позиву, доступношћу научне и стручне литературе.
- Развијање свести о потреби систематског праћења и подстицања педагошких, истраживачких и стручних активности.

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената обезбеђује се специфичним начином селекције студената, који је у складу са студијским програмима Факултета, перманентним праћењем и оцењивањем током активног учешћа за време наставе, ангажовањем на вежбама и праћењем и оцењивањем рада за време праксе. Оцењивање и пролазност студената се прати и анализира. Ако је потребно обавештавају се наставници и сарадници да је дошло до значајнијих одступања при оцењивању из њиховог делокруга.

Факултет потенцијалним кандидатима и уписаним студентима обезбеђује све релевантне информације неопходне за опредељење при упису односно студирању: [Водич кроз студијске програме](#). При селекцији кандидата приликом уписа, Факултет вреднује резултате постигнуте на предходном школовњу, као и резултате постигнуте на испиту за проверу склоности и способности у према законом прописаној сразмери.

Право уписа у прву годину академских и струковних студија регулисано је [Правилником о упису студената на студије првог степена](#). Право уписа имају кандидати са завршеном четворогодишњом средњом школом. Упис студената у прву годину се врши на основу Конкурса који објављује Министарство просвете Владе Републике Србије. На Факултету конкурс за упис спроводи Комисије за упис које именује наставно-научно веће Факултета.

Упис студената се обавља у два уписна рока: јунском и септембарском (уколико остане слободних места). Ако се кандидат који је остварио право на упис по конкурс, не упише у предвиђеном року, Факултет на његово место уписује другог кандидата према редоследу на ранг листи.

Избор кандидата за упис у прву годину студија обавља се према резултату постигнутом на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи. На основу тога се сачињава ранг листа која је израз укупног броја бодова, а могуће је остварити највише 100 бодова.

Општи успех у средњој школи се изражава кроз збир просечних оцена из свих предмета у свим разредима помножен са 2, при чему се може остваривати минимално 16, а највише 40 бодова.

На класификационом испиту кандидат може остварити максимално 60 бодова.

У складу са одобреним бројем за упис и позиције на коначној ранг листи (до одређеног броја), студент може бити уписан на Факултет под условом да има најмање 51% бодова, односно да је укупно освоји минимално 30,6 бодова на квалификационом испиту.

Кандидат за упис на студије првог степена полаже пријемни испит који је прилагођен за сваки од четири Одсека. Такође, у [Водичу кроз студијске програме](#), који издаје Факултет, дата су сва упутства и информације о условима под којим неко може да конкурише за упис на Факултет. Постоје и специјализовани Приручници за полагање из биологије, математике и физике, као и збирка примера

са претходних пријемних испита.

Комисије, које су одређене за спровођење конкурса за упис студената у прву годину студија, организују пријем пријава и докумената кандидата за упис, а потом организују полагање класификационог испита у оба уписна рока. Полагање класификационог испита се организује у складу са законом и Статутом Факултета.

Редослед кандидата утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата на пријемном испиту за проверу склоности и способности.

На основу укупног броја остварених бодова на класификационом испиту и по основу успеха у средњој школи, сачињава се привремена ранг листа свих кандидата.

Ова листа садржи основне податке о сваком кандидату, број поена на класификационом испиту, број поена по основу успеха у средњој школи и укупан број поена. Редослед кандидата на ранг листи је на основу укупног броја поена. Ова листа се поставља на огласну таблу Факултета као и на интернет страницу Факултета. На табели се јасно означава број студената који стичу право уписа са финансирањем школовања из буџета, број студената који стичу право уписа са сопственим финансирањем школовања и број студената који нису стекли право на упис.

Комисија за спровођење конкурса, по потреби, даје објашњења кандидатима везаним за њихово место на ранг листи, а према законској процедури се решавају и сви евентуални приговори на објављену ранг листу, после чега се сачињава и објављује коначна ранг листа.

Једнакост и равноправност студената по свим основама (пол, раса, нација, вера, сексуално опредељење) је апсолутно загарантована.

Похађање наставе и вежби је обавезно са чиме су студенти унапред упознати. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура која се континуирано примењују

[Правилник о студијама и студирању:](#)

[Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма.](#)

Методје оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно – научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма. Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, коректан однос према студенту)

[Правилник о студијама и студирању.](#)

Факултет настоји да анализира и оцењује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету; да ли се прати и оцењује рад студента током наставе; какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени; да ли се оцењује способност студената да примени знање. [Правилник о обезбеђењу квалитета наставних процеса и вредновању студената](#)

Такође, се прате и проверавају пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузимају корективне мере у случају аномалија у оцењивању

Факултет студентима омогућава и подстиче одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом

образовању и Закона о студентском организовању. Активан је Студентски парламент који активно сарађује са органима Факултета у погледу неопходних анкета, организацији спортских активности студената, учешћа студената у комисијама и органима Факултета.

У обезбеђењу квалитета уочене су:

Предности:

- Студенти су показали спремност на прелазак на нови систем образовања,
- Прате се и проверавају пролазност студената по предметима, програмима, годинама,
- Студентски парламент активно сарађује са органима Факултета, и

Недостаци:

- Недовољно развијена свест појединих студената за квалитетно и самостално испуњавање обавеза из студијског програма, односно стицање компетенција,
- Низак животни стандард,
- Део студената након уписа губи мотивацију за студијама с обзиром на реализацију наставе,
- Систем информисања студената није довољно ефикасан,
- Обезбеђење одговарајућих услова за студенте са посебним потребама.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Редовна анализа ефеката пријемног испита.
- Увођење инструмената стимулације /дисциплиновања за редовно похађање наставе.
- Инсистирање на редовном праћењу информација на сајту.
- Допунски напор наставника да ажурирају податке о настави на сајту.
- Увођење процедура за достављање информација студентима на захтев.
- Предвидети институцију ментора / татора кроз Статут и правилнике Факултета .
- Радити на унапређењу свести студената о неопходности стицања самосталних компетенција.
- Унапредити методе и критеријуми оцењивања студената по предметима а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету; да ли се прати и оцењује рад студента током наставе; какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени; да ли се оцењује способност студената да примени знање.
- Боља организованост студентских представника.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника се обезбеђује спровођењем [Правилника о уџбеницима](#), [Правилника о издавачкој делатности](#) и [Правилника о раду библиотеке Факултета](#).

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребном броју и на време.

Настава из скоро сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и наставном литературом, који су унапред познати и објављени.

У саставу Факултета ради Библиотека; библиотечки фондови су састављени од стручне литературе, уџбеника, скрипти, спортских правила, страних и домаћих часописа, и других материјала који су у функцији наставе која се изводи на Факултету.

Библиотечки фондови се перманентно попуњавају и иновирају на основу предлога, дезидерата наставника и сарадника, студената, као и процене самог библиотекара шта треба набавити. Библиотечки фондови садрже скоро све неопходне уџбенике и материјале који су наставним плановима и програмима предвиђени као обавезна литература, а поред тога располажу и са бројним стручним публикацијама које се користе за израду семинарских, дипломских радова наших студената основних студија. Библиотека располаже и литературом неопходном за дипломке академске студије докторске студија. Наши студенти користе и услуге Универзитетске библиотеке у Београду као и Народне библиотеке Србије.

У наредном периоду Факултет ће, поред перманентног попуњавања и иновирања садржаја библиотечких фондова, предузети мере и на унапређивању укупног рада и организације библиотеке у складу са библиотечким стандардима и другим правним нормама које регулишу ову област.

Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за рад у настави: библиотечка читаоница је снабдевена са 16 рачунара који су прикључени на Интернет. У канцеларији библиотеке постоје још 2 рачунара који су намењени за рад запосленим у библиотеци. Број запослених, још увек не одговара прописаном стандарду у односу на број студената. У библиотеци је запослен један библиотекар и његова стручна квалификација и образовни статус усклађени су са националним и европским стандардима за пружање оваквих врста услуга. У библиотеци ради и књижничар. У односу на прописани стандард за рад у библиотеци треба запослити још једног библиотекара са високом школском спремом, те ће, у том смислу бити предузете одговарајуће мере.

Библиотека поседује стручно обрађене каталоге: ауторски/азбучни, стручни, предметни, каталог дипломских радова, магистарских и докторских дисертација. Од 2004. г. Библиотека је прешла на електронски каталог у систему COBISS, одн. приступила је ВБС-у, и све новоприспеле публикације се обрађују електронским путем. Библиотекар је обучен, односно има одговарајуће лиценце за обраду монографских публикација, библиографије истраживача и посећује курсеве који се одржавају у Народној библиотеци и Универзитетској библиотеци и своја знања преноси наставницима и студентима Факултета.

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се прати, оцењује и унапређује. Такође, студенти се систематски упознају са начином рада на библиотечким базама у библиотечкој читаоници и информатичкој учионици путем предавања библиотекара. Студенти су укључени у рад читаонице, организују дежурства, обучени су од стране библиотекара о електронском претраживању, тако да и они упознају остале читаоце са основним претраживањима у COBISS -у и сл.

Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице смештене су одговарајућем делу зграде како би студентима, наставницима, сарадницима и свим осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и читаонице обезбеђен је свим корисницима.

У обезбеђењу квалитета уочене су:

Предности:

- Обнавља се библиотечки фонд новим насловима .
- Постоји настојање да се обезбеди покривеност наставе уџбеницима и училима.
- Сарадња са НБС , популарисање COBBSON.
- Могућност информисања путем интернета, и

Недостаци:

- Недовољна покривеност наставе уџбеницима и училима
- Недовољна финансијска подршка у издавању уџбеника
- Недовољно се посвећује пажња квалитету литературе, библиотечких и информатичких ресурса.
- Слаба издавачка делатност на српском језику у више области.
- У добром делу оријентисаност на фотокопирану литературу.
- Делимична оријентисаност на литературу старију од десет година .
- Недовољна интернет мрежа.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Стандардизација употребе литературе у односу на стандарде наставе према принципима Болоњске декларације (број радних сати).
- Дефинисање концепта техничке опремљености наставних и ненаставних простора.
- Обезбеђивање лиценцираних софтвера.
- Обезбеђивање набавке рачунара за студенте по повољним условима (бенефиције, начин отплате, сервис).
- Организовање годишњих сајмова за размену књига и других издања међу студентима.

Извештај о самовредновању

- Систематично пратити и оцењивати квалитет уџбеника и других наставних средстава с аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга наставна средства која не задовољавају дефинисане стандарде иновирати или замењени квалитетнијим.

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Организација и утврђене надлежности у погледу органа управљања уређени су [Статутом Факултета](#).

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета, а орган пословођења је декан, чије су надлежности, права и обавезе одређени Статутом.

На предлог декана Савет Факултета је именовао три продекана из реда наставника и једног студента продекана на предлог Студентског парламента. Надлежност продекана из реда наставника је руковођење појединим сегментима из делатности Факултета (настава, наука, финансије), а студента продекана да заступа интересе студената.

Највиши стручни орган је Наставно-научно и Изборно веће Факултета које именује:

- Комисију докторских студија,
- Комисију дипломских академских студија,

на које је пренело одређене послове из своје надлежности ради побољшања квалитета и ефикасности управљања Факултетом. Рад Наставно-научног и Изборног већа Факултета уређен је [Пословником о раду наставно-научног већа](#) и [Пословником о раду Изборног већа Шумарског Факултета](#).

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом преко годишњих извештаја о раду, из којих се јасно може мерити обим и квалитет планираних и обављених задатака на основу којих се прави и доноси план рада за наредни период са мерама које треба предузети и активностима које треба реализовати.

Факултет у свом саставу има квалификовано ненаставно особље чији се избор врши према одредбама Закона о раду и [Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених Факултета](#) којим је регулисан начин и поступак избора, права, обавезе и одговорности запослених, право на стручно усавршавање и сва друга питања везана за остваривање права и обавеза по основу рада.

Ненаставно особље и њихов рад представља подршку одвијању делатности Факултета и доступан је оцени наставника, студената и јавног мњења, пре свега што су активности и рад ненаставних служби Факултета везане за свакодневне контакте са наставницима, студентима и трећим лицима.

Рад свих служби и организационих јединица уређен је посебним правилницима:

[Правилник о систематизацији послова и радних места](#)

[Правилник о канцеларијском и архивском пословању](#)

[Колективним уговором Факултета](#).

У обезбеђењу квалитета уочене су:

Предности:

- Постоји потреба за подизање стандарда и квалитета управљања, првенствено у области наставе,
- Дефинисаност ингеренција органа управљања, пословођења, стручних органа
- У највећој мери јасна организациона структура

Недостаци:

- Ритмичне измене пословодног органа доводе до одређених дисконтинуитета у управљању,
- Неопходност квалитетније и ефикасније службе која би подржала транзицију усклађивања наставе са европским стандардима и принципима Болоњске декларације,
- Не постоје наменска средства за унапређење у области управљања,
- Недовољна комуникација између појединих органа.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Дефинисање стратегије унапређења у области управљања.
- Усклађивање стандарда на нивоу универзитета.
- Потраживање наменских средстава од надлежних органа (министарства) за унапређење квалитета пословања .
- Увођење сталне комуникације са пословодством (радно место, термин).
- Подношење годишњих планова и извештаја о раду .
- Увођење мера за унапређење праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом.
- Унапређење синхронизације рада праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља.
- Унапређење компетенција у области менаџмента.
- Дефинисање стандарда, надлежности и процедура путем аката.
- Унапређење транспарентности пословања .

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Факултет поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, амфитеатар, рачунарску учионицу, специфичне просторе за квалитетно обављање образовне делатности, лабораторије за научноистраживачки рад, Библиотеку, читаоницу. Такође, Факултет поседује адекватну и савремену лабораторијску и другу опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија и научноистраживачког рада. Поред тога, за спровођење наставног процеса Факултет користи простор арборетума, инсектаријума и стакленика који се налазе на окућници зграде Факултета.

Практична и теренска настава се изводи како на окућници Факултета, тако и у оквиру Наставних база „Гоч“ и „Мајданпечка домена“. Како би се квалитет практичне и теренске наставе повећао, извршена је реконструкција смештајних капацитета у оквиру наставне базе „Мајданпечка домена“ а у поступку је усвајање главних пројеката за реконструкцију зграде за студенски смештај и простора за организовање различитих видова наставе и научно-истраживачког рада у оквиру наставне базе „Гоч“.

У претходном периоду, у згради Факултета, извршене су реконструкције и адаптације неколико учионица, као и лабораторијског простора за поставку нове лабораторијске опреме.

Поред тога, извршена је и:

- реконструисани су улази у зграду (заменења је постојећа црна браварија са дрвеним вратима и профилима од дрвета) путем донација предузећа из области прераде дрвета,
- замењена је дотрајала столарија прозора на једном делу зграде,
- завршена је инсталација пасивног дела локалне рачунарске мреже у целој згради, и у току је набавка уређаја и опреме за активни део локалне рачунарске мреже,
- замењена телефонска централа,
- реконструисан, осавремењен и повећан простор Службе за студентска питања,
- у доњем приземљу су адаптиране и осавремењене просторије за архиву Службе за студентска питања и општу архиву Факултета,
- студентска служба је повезана у јединствен информациони систем Универзитета који обједињује рад студентских служби свих факултета на Универзитету
- све стручне службе Факултета опремљене су адекватном опремом и средствима за професионално обављање свога посла.

Иако су просторни капацитети усклађени са стандардима извођења наставе, сматрамо да ће се укупан квалитет студија на свим нивоима знатно повећати када буду завршене све планиране адаптације. У 2008. години планиран је наставак радова по усвојеним пројектима, као и израда нових пројеката за усклађивање

постојећег стања адаптације и санације зграде Факултета.

У амфитеатру и свим учионицама налази се комплетна аудиовизуелна опрема са циљем обезбеђења квалитетног наставног процеса.

Поред наведеног, Факултет има просторију у којој се могу фотокопирати материјали за наставу и администрацију на Факултету.

Информациони систем Факултета је усаглашени са потребама и савременим трендовима да све релевантне информације буду правовремено и на погодан начин доступне свим заинтересованим (студентима, наставницима, запосленима, послодавцима и др.). Све информације које су од општег значаја достављају се заинтересованима оглашавањем на огласним таблама школе и истовремено постављањем на интернет страницу школе www.sfb.bg.ac.yu.

Поред арборетума који представља живу збирку дрвенастих и жбунастих врста које се изучавају у оквиру студијских програма на Шумарском факултету, студентима је на располагању Хербаријум зељасте флоре, Хербаријум дендрофлоре, Геолошка збирка, Фитопатолошка збирка, Ентомолошка збирка и др.

За потребе студијског истраживачког рада дипломских академских студија, докторских студија и научно-истраживачког рада наставника и сарадника, комплетно је опремљено неколико лабораторија из различитих области (педолошка лабораторија, фитопатолошка, лабораторија за испитивање плоча иверица и влакнатица, лабораторија за контролу квалитета намештаја, лабораторија за мониторинг квалитета земљишта и др.).

У обезбеђењу квалитета уочени су:

Предности:

- Факултет реализује реконструкцију простора из сопствених средстава и из донација, а у циљу прилагођавања новим студијским програмима и стандардима наставе
- Постоји напор да се оствари континуитет у реконструкцији просторних капацитета, унапређењу комфора и оптимизацији коришћења .
- Могућности за реорганизацију у оквиру постојећих капацитета, и

Недостаци:

- Недостатак средстава
- Недовољно одржавање и успорена динамика набавке нове опреме за све запослене
- Организација коришћења простора.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Наставак континуираног улагања у квалитет простора и опреме
- Дефинисање мера економичности у области квалитета простора и опреме
- Додатно активирање кабинета у наставне сврхе
- Замена већег броја прозора који су дотрајали, поправка фасаде и уређење прилаза згради, реконструкција арборетума, расадника
- Дефинисање приоритета.

Стандард 12: Финансирање

Систем финансирања Факултета се заснива на законима и нормативима који регулишу материјално-финансијско пословање свих правних субјеката у области образовања. Факултет има обезбеђена средства неопходна за реализовање наставно-научног процеса приходима из буџета и реализовања стручних и научно-истраживачких пројеката.

У укупном обиму извори прихода Факултета су:

- средства која обезбеђује оснивач или приходи из буџета,
- сопствени приходи,
- други извори прихода у складу са законом.

Приходе из буџета Републике Србије чине средства која оснивач уплаћује Факултету на основу годишњег програма рада и одобрених норматива, а према броју први пут уписаних студената који се школују на терет буџета, и њима се покривају трошкови за:

- бруто зараде (делимично),
- порезе и доприносе на зараде,
- део материјалних трошкова (грејање, ел. енергија, канцеларијски материјал, текуће одржавање,...).

Сопствене приходе Факултет остварује на тржишту пружањем услуга из делатности Факултета предвиђених Статутом Факултета. По структури они могу бити:

- школарина и испити,
- научно-истраживачки пројекти,
- продаја уџбеника, скрипата, осталих публикација и образаца,
- пружање услуга трећим лицима,
- поклони, донације и спонзорства,
- приходи ЦННО.

Остали приходи (трансфери) су надокнаде за боловања које се добијају од стране фонда за социјалну и здравствену заштиту.

У протеклом периоду Факултет је од укупних прихода просечно 60% обезбеђивао по основу остваривања сопствених прихода.

Средства са којима Факултет располаже троше се плански и рационално у складу са законом и одлукама Савета и пословодних органа Факултета. Орган управљања одговара надлежном министарству за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета. Расходи се крећу у оквирима остварених прихода. Укупна добит је, у протекле три године, просечно била око 2% од укупно остварених прихода. То потврђује да Факултет остварује позитивне финансијске резултате.

Сопственим приходима Факултет је у протекле три године покривао просечно 60% укупних расхода по свим основама.

Финансијско пословање Факултета се спроводи на основу Годишњег плана финансијског пословања који доноси Савет, који и прати његово спровођење и усваја извештаје о пословању за одређени период.

Финансијски ресурси Факултета нису сасвим довољни да обезбеде финансирање квалитетног извођења наставе на свим студијским програмима најмање за период који је законом прописан за њихово трајање. Факултет ће у наредном периоду настојати да прошири изворе финансирања.

Посебно је важно напоменути да систем управљања квалитетом захтева знатна улагања: проверавање, оцењивање, одржавање, обука кадрова итд. Факултет настоји да улагањем средстава побољша своје пословне перформансе: одржавање простора, одржавање опреме, улагање у нову опрему, улагање у школовање наставника и сарадника, стимулација приликом исплате зарада запосленима, итд. Практично, ови додатни трошкови представљају улагање у побољшање квалитета пословања Факултета. То је додатно улагање за успостављање система постизања и одржавања одређеног нивоа квалитета.

Поступак пословања Службе за финансијско материјалне послове уређен је, између осталог, и [Правилником о буџетском рачуноводству](#). Колективним уговором Факултета (део 7.), [Правилником о поступку доделе јавних набавки мале вредности](#) и [Правилником о стицању и расподели прихода](#), као и законима и уредбама Владе републике Србије и Министарства за финансије.

У обезбеђењу квалитета уочене су:

Предности:

- Сигурност прихода из буџета
- Обавеза финансијског планирања дефинисана је Законом о буџетском систему и Статутом.

Недостаци:

- Неадекватан третман у оквиру буџетског финансирања
- Недовољно ангажовање у остваривању сарадње на добијању пројеката.
- Смањење буџетских средстава, пад интересовања студената.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Интензивирање активности ка препознавању специфичности дисциплина и методологије наставе на нивоу Националног савета и Министарстава.
- Развој транспарентног система планирања у области финансија, уз детаљно дефинисање надлежности органа пословањења, управљања и стручних органа.
- Унапређење јавности и транспарентности извора финансирања и начина употребе финансијских средстава
- Развој истраживања ван система Министарства науке.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Факултет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад Студентског парламента и представника студената Факултета као и кроз анкетање и оцењивање студената о квалитету.

Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета Факултета. Студентски парламент Факултета даје мишљење о политици, стандардима, процедурама и документима којима се обезбеђује квалитет Факултета. Студентски парламент учествује у самовредновању и добија на увид резултате самовредновања и оцењивања квалитета, разматра их и даје своје мишљење.

Обавезан елемент самовредновања су [Анкете](#) којима се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Студентски парламент организује и спроводи анкете и резултате чини доступним јавности и укључује их у укупну оцену самовредновања и оцено квалитета. Студентски парламент, у сарадњи са наставницима, редовно спроводи анкете у којима студенти дају своје оцено о наставницима, сарадницима, настави, предметима и раду осталих служби Факултета. Из резултата ових анкета изводе се одговарајући закључци који се предочавају органима управе и стручним органима Факултета.

Формирана је Комисија за спровођење анкета по одсецима коју чине: два претставника наставног особља, два студента и два претставника ненаставног особља. Све активности везане за анкетање спроводи Комисија.

Након анкетања резултати су доступни свим професорима и Наставно-научном Већу. На седници Наставно-научног Већа износила су се мишљења професора и студената. Поједини професори изразили су незадовољство начином на који је анкета спроведена.

Такође, студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања реализације развоја и вредновања студијских програма, као и у развој метода оцењивања.

Учешће студената у управљању Факултета се одвија посредством представника Студентског парламента. Студенти који су организовани у овој организацији дају своје мишљења и предлоге у вези са свим питањима која су од интереса за квалитет и успешност студирања, организацију и квалитет наставе и услове живота и рада на Факултету. Поред тога, они у сарадњи са органима Факултета организују разне спортске, научне, истраживачке, културно-забавне, хуманитарне и друге акције. Такође, на Факултету постоје и друге студентске организације као што су Савез Студената, Студентска Унија, Планинарско друштво ОМОРИКА, ФОТО-КИНО клуб, Ловачко удружење „Мирко Лавадиновић“ са којима

Студентски Парламент успешно сарађује у свим акцијама које су од интереса за студенте и Факултет. На Шумарском факултету се издаје и часопис „БРЕЗА“ који уређују студенти сва четири програма основних академских студија.

Студентски Парламент је формиран од претставника сва четири студијска програма. Студентски парламент је основан на основу члана 56. Закона о високом образовању (Сл.гласник РС број 76/05) и Статута Шумарског факултета, и ради у складу са [Правилником о раду Студентског парламента.](#)

На првој седници Студентског парламента изабрани су:

- Председник Студентског парламента
- Заменик председника Студентског парламента.

На другој седници изабрани су:

- Студент продекан
- пет чланова извршног одбора
- четири члана надзорног одбора
- четири представника студената у Наставно-научном већу
- четири члана Савета
- два члана дисциплинске комисије.

[Поступак избора студентског парламента.](#)

[Резултати избора за Студентски парламент.](#)

[Записник са конститутивне седнице Студентског парламента](#)

Органи управљања Студентског парламента о свим питањима из своје надлежности расправљају и доносе одлуке на седницама које су јавне. Теме рада ових органа, поред општих организационих питања су залагање за боље услове студирања, доношење предлога и давање мишљења о питањима везаним за организацију наставе (планирање распореда испита у испитним роковима), садржајнији културни, спортски и научни живот студената, узајамној солидарности и помоћи студената.

Председник и подпредседник Студентског парламента – студент продекан редовно присуствују седницама Наставног већа Факултета, на којима заступају ставове и интересе студената.

Поред наведеног формалног учешћа у управљању Факултетом од стране студената, свакодневно се у непосредном контакту наставника и студената размењују мишљења и формирају предлози који доприносе побољшању квалитета наставе и живота и рада студената.

Студентски парламент део својих активности посвећује организовању спортских активности студената. У најмасовнијим спортовима поред рекреације организоване су и екипе које су се такмичиле у оквиру система спортских такмичења на Универзитету у Београду као што је Агронимијада као и других такмичења, на којима су постигли добре резултате. Такође, Студентски парламент је и организатор низа културно-забавних активности за студенте као и посредник при организованој посети културним манифестацијама и приредбама.

Студентски парламент перманентно ради на успостављању, неговању и даљем

развијању односа са осталим факултетима (студентима), као и међународној сарадњи.

Студентски парламент такође, учествује и у свакодневном обавештавању студената о актуелним дешавањима и организује скупове на којима окупља студенте, упознаје их са новим начином студирања и утиче на побољшање свести студената о академским нормама живљења и студирања

Студентски парламент има канцеларију на Факултету која ради сваког радног дана и у коју студенти долазе са примедбама, сугестијама и предлозима.

У оквиру Студентског парламента налази се ресор за међународну сарадњу, који у сарадњи са Центром за међународну сарадњу ради на успостављању сарадње са другим сродним факултетима у иностранству. Тежи се стварању чврстих веза са иностраним факултетима од којих се очекује размена студената, одлазак студената на усавршавање, праксу, истраживачке пројекте, стручне и научне семинаре и међународне сесије.

У обезбеђењу квалитета уочене су:

Предности:

- Студенти су учествовали и у процесу трансформације наставе на Факултету,
- Студенти редовно обављају провере и процене квалитета рада, и

Недостаци:

- Недовољна мотивација или претерана критичност студентских представника.
- Недовољна озбиљност студената у попуњавању анкета.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Развој културе учешћа у систему провере квалитета (боља информисаност студената у процесу образовања).
- Веће ангажовање Факултета на афирмисању значаја учествовања студената у самовредновању
- Организовати заједничке састанке у оквиру Већа година са студентима , где ће се презентовати конкретан утицај студентских анкета
- Веће учешће студената у процесу унапређења наставе.

Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета

Шумарски факултет планира да континуирано и систематски прикупља све релевантне информације о обезбеђењу квалитета и да врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Комисија за обезбеђење квалитета и самовредновање спровode утврђене стандарде и поступке обезбеђења и оцењивања квалитета. У процесу обезбеђења квалитета, као и процесу самовредновања учествују наставници и сарадници, студенти и ненаставно особље путем делатности организационих јединица Факултета. За праћење сваког стандарда чији је квалитет потребно испунити одређени су извршиоци, који су најбоље упознати са процесима које је потребно реализовати и усавршавати. Руководство Факултета је обезбедило услове и инфраструктуру за несметано, редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (простор, рачунарску опрему, законе, правилнике и сва потребна документа, канцеларијску опрему и услове за спровођење анализа, анкета, комуникација са институцијама за спорљашњу проверу квалитета и слично).

Комисија за обезбеђење квалитета, на предлог већа студијских програма, а уз подршку руководства Факултета обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у вези са карактеристикама студијских програма, научноистраживачког рада.

Факултет је почео да обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета - спровођење утврђене политике и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима Факултет ће обавезно, по процедури, укључивати резултате анкетирања студената. У до сада спроведеним анкетама студената у претходне две године показало се да наставници и сарадници у евалуацији педагошких квалитета имају све боље показатеље.

Студенти су задовољни радом студентске службе у којој могу добити сва потребна административна документа, неопходна за статус студирања

Поступак самовредновања Факултет ће спроводити најмање једном у три године. Са резултатима самовредновања Комисија упознаје наставнике и сараднике лично и преко катедри и стручних органа, студенте преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Факултет спроводи самовредновање и унутрашњу контролу квалитета успешности на основу статистичких података који се прикупљају по студијским програмима. Циљ је систематска провера напредовања студената од уписа до дипломирања. Праћење се врши по испитним роковима и школској години, по предметима и годинама студија. Подаци се анализирају на Факултету. Праћење и анализа се врши по предметима на основу излазности студената на испит,

пролазности и просечне оцене. У овом Извештају приказују се подаци о пролазности на основним студијама за две протекле школске године и за школску 2007/08. закључно са јануарско-фебруарским испитним роком. На основу прикупљених података може се закључити да је пролазност студијском програму Шумарство 7,4%, студијском програму Прерада дрвета 7,6%, на студијском програму Пејзажна архитектура и хортикултура 8,0% и студијском програму Еколошки инжењеринг у заштити земљишних и водних ресурса 7,4% а за све студијске програме основних студија износи 7,6%. У прилогу су комплетни *извештаји о излазности на испит, просечној оцени и пролазности за основне академске студије* за сва четири студијска програма основних академских студија на Шумарском факултету.

Факултет је и до сада пратио исказана мишљења институција и организација у којима су наши завршени студенти радили у земљи и у иностранству. Сматрамо да постоје услови и за даљу афирмацију студената који су завршили наш Факултет. И поред свега наведеног постоји простор за још веће ангажовање Факултета у спровођењу поступка Спољашње анкете кадрова који су завршили овај Факултет. У том смислу ће обезбедити комуникацију са Националном службом за запошљавање, као других релевантних организација.

Поступци унапређења и сталног побољшавања у свим сегментима рада на Факултету обезбеђују континуирану и успешну делатност ове наставно-научне институције и њену способност да испуни захтеве заинтересованих страна - друштвене заједнице на најширем смислу, односно захтеве надлежних министарстава, што подразумева задовољство студената, послодаваца, као и запослених.

У обезбеђењу квалитета уочена је:

Предност:

- Постоји систематско праћење квалитета наставе од стране студената, и

Недостаци:

- Не постоји развијена свест о неопходности и значају евалуације, њеним циљевима и сврси
- Не постоји повратна информација о компетенцијама дипломираних студената.
- Неспремност наставника да прихвате обавезност резултата самоевалуације и примене резултата самоевалуације.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Доношење потребних нормативних аката факултета.
- Установљавање тела за евалуацију као сталног тела на Факултету.
- Утврђивање стандарда за контролу квалитета
- Успостављање боље функционалне сарадње Факултета и професионалних и стручних удружења.
- Редовна повратна информација о компетенцијама дипломираних студената
- Усаглашавање са страним високошколским институцијама и међународним асоцијацијама
- Упознавање наставника, студената и јавности са резултатима самовредновања.

УКУПНА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА НА ФАКУЛТЕТУ СА ПРЕДЛОГОМ БУДУЋИХ МЕРА

Од ступања на снагу Закона о високом образовању и од када је Национални савет за високо образовање утврдио стандарде и одредио рокове за акредитацију високошколских установа Факултет је започео поступак реорганизације и имплементације одредаба Закона у Статут и општа акта Факултета.

Процес реформе наставе спроведен је у предходном периоду, у циљу усаглашавања са европским стандардима.

Делатност Факултета и студијских програма, у свим сегментима регулисана је правилницима и документима, који се заснивају на позитивним законским прописима.

На основу анализе стандарда за акредитацију установе, стандарда за акредитацију студијских програма и услова рада, при чему је детаљно анализиран сваки од четири студијска програма, као и Извештаја о самовредновању, може се закључити да, према свим стандардима, Факултет има добру основу за наставак рада. Исто тако, унапређењем рада и предузимањем мера у одређеним активностима, квалитет рада ће се повећати.

Стандарди и критеријуми акредитације омогућили су унапређење студијских програма са аспекта оптерећења наставника и сарадника. Усклађени су постојећи студијски програми: за Шумарство, Прераду дрвета, Пејзажну архитектуру и хортикултуру и Еколошки инжењеринг у заштити земљишта и вода. Ови програми су усклађени са акредитационим критеријумима оптерећења наставника и Листом звања из одговарајућих области стручних, академских и научних назива.

Ефикасност студирања на Факултету се, и до сада, перманентно пратила и анализирала. Развијени су одговарајући поступци којима се долазило до показатеља о ефикасности студирања који су сада, детаљно разрађени у одговарајућим правилницима. Закључци и запажања која проистичу из резултата праћења служе за формирање опште оцене о квалитету и ефикасности студирања.

У наредном периоду, Факултет ће радити на:

- интензивирању активности на реформи наставе и институције,***
- повећању броја компетентних наставника и сарадника са циљем обезбеђења услова за увођење нових студијских програма и повећања броја студената,***
- изради стратегије и одговарајућих нормативних аката , формирање тела надлежних за обезбеђење и унапређење квалитета,***
- унапређењу одговарајућих докторских студија и научноистраживачких пројеката,***
- промоцији Факултета,***

Извештај о самовредновању

- са више пажње анализирати прикупљене податке који ће послужити за предузимање одговарајућих мера за побољшање квалитета наставног процеса.

Факултет је предвидео да Комисија за обезбеђење квалитета, убудуће, контролише квалитет и степен успешности у остваривању постављених циљева и задатака. Комисија ће годишње подносити извештај Наставно-научном већу Факултета и Савету Факултета. Обавезно самовредновање студијских програма, установе и услова рада, према прописаним стандардима, вршиће се на сваке три године. Вредноваће се делатност у свим сегментима рада Факултета, унапређивати процеси рада, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Посебно ће се водити рачуна о потпуном прилагођавању наставника и сарадника савременим захтевима студија, а пре свега њихове одговорности у подстицању студената на рад, поштовању стандарда у обезбеђењу уџбеничке литературе, редовних консултација, истицања листе испитних питања, дефинисања и доследне примене критеријума за оцењивање и, у крајњем, пролазности студената на испиту.

Комисија за обезбеђење квалитета

Проф.др Нада Драговић, председник комисије

ПРИЛОЗИ

[Статут Факултета](#)

[Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Стратегија развоја Факултета](#)

[Изјава о политици квалитета](#)

[Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета](#)

[Записници Комисије за обезбеђење квалитета](#)

[Правилник о самовредновању студијских програма, наставе и услова рада](#)

[Правилник о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената](#)

[Правилник о обезбеђењу квалитета студијских програма](#)

[Извештај о раду управе Факултета](#)

[План рада Факултета за 2008. годину](#)

[Програм научноистраживачког рада Факултета](#)

[Правилник о студијама и студирању](#)

[Правилник о упису студената на студије првог степена](#)

[Правилник опрезном режиму 2. степена студија](#)

[Правилник о поступку израде и одбране завршног рада на студијама првог степена](#)

[Правилник о поступку израде и одбране дипломског рада на мастер студијама](#)

[Правилник о поступку израде и одбране специјалистичког рада на специјалист. студијама](#)

[Правилник о обављању теренске наставе, школске праксе, производне праксе и стручне екскурзије](#)

[Правилник о докторским студијама](#)

[Правилник о научноистраживачком и стручном раду](#)

[Правилник о издавачкој делатности](#)

[Правилник о уџбеницима](#)

[Правилник о раду библиотеке](#)

[Пословник о раду ННВ](#)

[Пословник о раду Изборног већа](#)

[Пословник о раду Савета](#)

[Правилник о буџетском рачуноводству](#)

[Правилник о поступку доделе јавних набавки мале вредности](#)

[Правилник о безбедности и здрављу на раду](#)

[Правилник о раду и дисциплинској и материјалној одговорности запослених Факултета](#)

[Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду](#)

[Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника и сараданика на Шумарском факултету](#)

[Критеријуми за стицање звања наставника на Универзитету у Београду](#)

[Водич кроз студијске програме](#)

[Анкете студената](#)

[Одлука о конституисању Студентског парламента](#)

[Правилник о раду Студентског парламента](#)

[Резултати избора за Студентски парламент](#)

[Одлука о избору председника и заменика председника Студентског парламента](#)

[Одлука о избору представника Студентског парламента за Савет Факултета](#)

Извештај о самовредновању

Одлука о избору представника Студентског парламента за члана Студентског парламента Универзитета у Београду

Извештаји о излазности на испит, просечној оцени и пролазности за основне академске и основне струковне студије

Извештаји о резултатима студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника

Спољашња анкета